

This PDF you are browsing now is a digitized copy of rare books and manuscripts from the Jnanayogi Dr. Shrikant Jichkar Knowledge Resource Center Library located in Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University Ramtek, Maharashtra.

KKSU University (1997- Present) in Ramtek, Maharashtra is an institution dedicated to the advanced learning of Sanskrit. The University Collection is offered freely to the Community of Scholars with the intent to promote Sanskrit Learning.

Website

<https://kksu.co.in/>

Digitization was executed by NMM

<https://www.namami.gov.in/>

Sincerely,

Prof. Shrinivasa Varkhed
Hon'ble Vice-Chancellor

Dr. Deepak Kapade
Librarian

Digital Uploaded by eGangotri Digital Preservation Trust, New Delhi
<https://egangotri.wordpress.com/>

कविकुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक
हस्तलिखित संग्रह

दाखल क्र. M354 विषय युष्मद्विधा
नाव. अनुर्वेदीय संख्या
लेखक/लिपीकार —
पृष्ठ 10 काळ — पूर्ण/अपूर्ण

Checked 2012

❖ अथ यजुर्वेदिसंध्याप्रारंभः ❖

१

श्रीगणेशायनमः प्रथमं संध्योपासप्रारंभः प्रथमप्रमाणं ।
 प्रदिर्गान्त्राणि शुद्ध्यन्तिमनः सत्येन शुद्ध्यति विद्या
 तपोभ्यां भूतात्मा बुद्धिर्ज्ञानेन शुद्ध्यति । इत्याह मनुः
 शब्दो देवीरभीष्टयः प्रापो न वन्तु पीतये शंयोरभि
 स्रवन्तु नः ॥ यजु ॥ अथेन्द्रियस्पर्शः ॥ ओं वाक् वाक् ओं
 प्राणः प्राणः ॥ ओं चक्षुः चक्षुः ओं श्रोत्रम् श्रोत्रम्
 ओं नाभिः ओं हृदयम् ओं कण्ठः ओं शिरः ओं १

२

बाहुभ्यां यशो बलम् । ओं करतलकरपूषे ॥
॥ अथ मार्जनः ॥ ओं भूः पुनातु शिरसि । ओं भुवः
पुनातु नेत्रयोः । ओं स्वः पुनातु कण्ठे । ओं महः
पुनातु हृदये । ओं जनः पुनातु नाभ्याम् । ओं तपः
पुनातु पादयोः । ओं सत्यं पुनातु पुनश्चिरं
रसि । ओं खं ब्रह्म पुनातु सर्वम् ॥ अथ प्राणायामः ॥
ओं भूः ओं भुवः ओं स्वः ओं महः ओं जनः ओं तपः

२

२

ओं सत्यम् ॥ तैत्ति ॥ ॐ कृतञ्च सत्यञ्चाभी द्वा
तपसोऽध्यजायत त तोरात्र्यजायत त तः समु
द्रोऽर्णवः १ समुद्रादर्णवाद्दधिसं वत्सरोऽज
जायत प्रहोरात्राणि विदध्वद्विष्वस्यमिषतो
बशी २ सूर्या चन्द्रमसौ सौध्यता यथा पूर्वमक
लयत् दिवञ्च पृथिवी चान्तरिक्षमथोऽस्यः ३
॥ शन्नो देवीरिति पुनराचमेत ॥ प्रथमं नमोऽपरिः ॥

३

प्राचीदिगगिन्नरध्वपतिरसितोरक्षितादित्या इ
षवः तेभ्योनमोऽध्वपतिभ्योनमोरक्षितृभ्योन
मः इषुभ्योनमः एभ्योऽप्रस्तुयोऽस्मान् देष्वियंव
यं द्विष्मस्तंबोजमभेदधमः १ दक्षिणादिगिन्द्रोऽधि
पतिस्तिरक्षिराजीरक्षितापितर इषवः तेभ्यो
नमोऽध्वपतिभ्योनमोरक्षितृभ्योनम इषुभ्यो
नम एभ्योऽप्रस्तुयोऽस्मान् देष्वियंवयं द्विष्म

५

संवोजम्भे दध्मः ॥ २ प्रतीची दिग्बरुणे ॥
 धिपतिः पृदाकूर क्षितामिषवः । तेभ्यो
 नमो धिपतिभ्यो नमो रक्षिभ्यो नमो इषु
 भ्यो नम एभ्यो अस्तु यो ३ स्मान् द्वे षि यंव
 यं द्विष्म संवोजम्भे दध्मः ३ उदीची दिक्
 सोमो धिपतिः स्वजोर क्षिता शनिरिषवः
 तेभ्यो नमो ॥ धिपतिभ्यो नमो रक्षितुभ्यो नम

५

इषुभ्योनम एभ्योऽस्तु यो ३ स्मानद्द्वेष्टियं व
यं द्विष्म संवोदध्मः ४ द्रुवादिरिव ष्णुरधि
पतिः कल्माष ग्रीवोरक्षितावीरुध्य इषवः
तेभ्यो नमो द्विपतिभ्यो नमो रक्षिताभ्यो नम इ
षुभ्योनम एभ्योऽस्तु यो ३ स्मानद्द्वेष्टियं वयं
द्विष्म संवो जम्भेदध्मः ५ ऊर्ध्वादिगृह
स्यतिरधिपतिः श्वित्रोरक्षितावर्ष मिषवः

तेभ्योनमोद्यिपतिभ्योनमोरक्षितृभ्योनम
इषुभ्योनमएभ्योप्रस्तुयोऽस्मान् द्वेष्टियं
वयं द्विषमस्तं वीजममेरुधमः॥६॥ प्रथर्व॥
॥प्रथोपस्थानमंत्रा॥ॐ उद्वयन्तमसस्परिस्थः
पश्यन्तुत्तरमदेवं देवनासूर्यमगन्मज्यो
तिरुत्तमम्॥॥य० उदुत्यंजातवेदसं देवं व
हन्ति केतः इशे विश्वायसूर्यम॥२॥ यजु

चित्रं देवानामुदगादनी कचक्षुर्मित्रस्य वरु
णस्याग्नेः प्राप्राद्यावापृथिवीं प्रन्तरिक्षं
सूर्य्यं प्रात्माजगतस्तस्युषश्च स्वाहा ३॥ य॥
तश्चक्षुः देवहितं पुरस्ताच्छुक्रमश्चरत् ॥ प
श्येमशरदः शतं जीवेमशरदः शतं शृणुया
मशरदः शतं प्रब्रूयामशरदः शतमदीनाः
स्यामशरदः शतं भूयश्चशरदः शतात् ॥ य॥

* प्रथमसंख्याशब्दार्थः *

प्रथमं संध्याशब्दार्थः ॥ स न्ध्यायन्ति स न्ध्या
यते व परं ब्रह्मयस्या सा स न्ध्या ॥ त न्न रात्रिं
दिवयोः स न्धिवेलाया मुन्नयोः स न्ध्ययोः स
र्वे मनुष्ये र वश्यं परमेश्वरस्यैव स्तुति प्रा
र्थनोपासनाः कार्याः १ प्रादौ शरीर शुद्धिः क
र्तव्या ॥ सावाह्मा जलादिना । आभ्यंतरा राग द्वे
षा सत्यादित्यागेन ॥ अत्र प्रमाणम् अद्विर्गता ॥

१- तयो नो सूर्यो ज्योतिषि जु हो मि स्वाहा ॥
(ऋष्यसूर्ये धर्म) ओं ग व देवी सुरश्रेष्ठगा
यन्त्री ब्रह्मरूपिणी सूर्याद्यं च मय दत्तं देत्या
नो च बधं कुरु ॥ नमः सम्भवाय च ममो नवाय च
नमः शंकराय च मयस्कराय च नमः शिवाय च शिवतराय च
इति श्री यजुर्वेदिसंख्या समाप्तम्

❖ इति श्रीयजुर्वेदिसंख्यासमाप्तम् ❖

Receipts of all kinds.

received or issued.

Receipts first, then issues.

[OrderDescription]
,CREATED=16.12.19 10:44
,TRANSFERRED=2019/12/16 at 10:46:59
,PAGES=15
,TYPE=STD
,NAME=S0002351
,Book Name=M-354-YAJUVEDIY SANDHYA
,ORDER_TEXT=
,[PAGELIST]
,FILE1=00000001.TIF
,FILE2=00000002.TIF
,FILE3=00000003.TIF
,FILE4=00000004.TIF

FILE5=00000005.TIF
,FILE6=00000006.TIF
,FILE7=00000007.TIF
,FILE8=00000008.TIF
,FILE9=00000009.TIF
,FILE10=00000010.TIF
,FILE11=00000011.TIF
,FILE12=00000012.TIF
,FILE13=00000013.TIF
,FILE14=00000014.TIF
,FILE15=00000015.TIF
,